

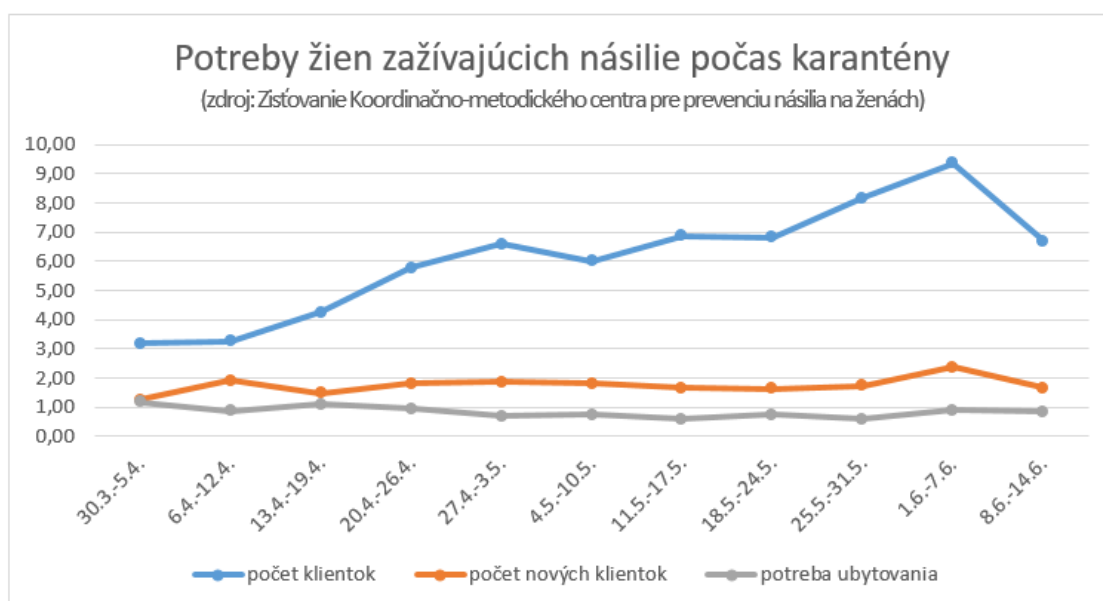

Tlačová správa: Dáta potvrdili, že násilie na ženách počas koronakrízy výrazne stúplo

Bratislava, 18.6.2020 – Na začiatku karantény odborníčky upozorňovali, že domáca izolácia počas koronakrízy môže viesť k nárastu partnerského násillia na ženách. Dnes môžeme potvrdiť, že tieto obavy sa naplnili. Na služby pre ženy zažívajúce násillie sa v priebehu 11 týždňov obrátilo až 1251 žien.

Koordináčno-metodické centrum pre prevenciu násillia na ženách (KMC) Inštitútu pre výskum práce a rodiny (IVPR) realizovalo v období od 30. marca do 14. júna 2020 týždenné zisťovania u poskytovateľov služieb pre ženy zažívajúce násillie s cieľom zistiť, koľko klientok vyhľadalo ich služby a koľko z nich potrebovalo krízové ubytovanie. Počet organizácií zapojených do zisťovania sa v jednotlivých týždňoch líšil, pohyboval sa od 15 po 22 poskytovateľov služieb rozmiestnených po celom Slovensku. Celkovo sa v sledovanom období na služby obrátilo **1251 žien**, pričom **362** z nich boli nové klientky, teda ženy, ktoré predtým nevyužívali ich služby. Po počiatočnom utlmení využívania služieb ženami zažívajúcimi násillie na začiatku karantény nastal po Veľkej noci nárast, ktorý s výnimkou jedného týždňa pokračoval až do júna. Kým v prvom aprílovom týždni jednu organizáciu kontaktovali v priemere 3 ženy, na začiatku júna to bolo 9 žien.

Nasledujúci graf ukazuje nárast počtu žien, ktoré kontaktovali poskytovateľov služieb počas obdobia zisťovania.

Vzhľadom k rôznym počtom zúčastnených organizácií v priebehu jednotlivých týždňov zisťovania uvádzame prepočet na priemerný počet žien na počet zúčastnených organizácií v danom týždni.

Z krivky grafu je zrejmé, že na začiatku karantény ženy len ťažko hľadali bezpečný spôsob ako vyhľadať pomoc. Už v polovici apríla aj vďaka medializácii problému a organizácií poskytujúcich služby ženám zažívajúcim násilie došlo k postupnému nárastu počtu klientok, ktoré sa na ne obrátili. So zmierňovaním karanténnych opatrení a čoraz väčších možností vyhľadať pomoc počet klientok ďalej stúpala.

Navyše, je možné potvrdiť aj nárast partnerského násillia páchaného na ženách počas karanténneho obdobia. Uvedené počty žien sú výrazne vyššie, ako boli v minulom roku v rovnakom časovom období. *Národná linka pre ženy zažívajúce násilie*, ktorá funguje v rámci *Inštitútu pre výskum práce a rodiny*, hlási až dvojnásobný počet žien, ktoré na linku zavolali prvýkrát. Kým v apríli a máji 2019 národná linka evidovala 49 nových klientok, tento rok to bolo **96** za rovnaké časové obdobie.

Zvýšila sa aj intenzita násillia, ktoré ženy zažívali. „V porovnaní s minulým rokom bol viac ako dvojnásobný počet telefonátov, v ktorých ženy opisovali fyzické násillie. Častejšie sa objavovalo aj nebezpečné vyhrážanie a vysoko vzrástli aj počty telefonátov od žien, ktoré zažívajú ohrozenie a násillie po rozchode s partnerom,“ uviedla Mária Víteková, vedúca Národnej linky pre ženy zažívajúce násillie.

Počas uvedených 11 týždňov 173 žien potrebovalo krízové ubytovanie, čo je v priemere 16 žien na týždeň. Poskytovatelia služieb však uviedli, že počas karanténneho obdobia ubytovali len 24 žien a ich 33 detí. Ako uviedla analytička KMC Zuzana Očenášová: „Zo spôsobu zisťovania nie je možné zistiť, koľko z hlásených žien sa informovalo o ubytovaní opakovane, vo viacerých zariadeniach alebo v priebehu niekoľkých týždňov. Ak by sme však aj pracovali s konzervatívnym odhadom pohybujúcim sa okolo počtu 100, ubytovať sa v krízovej situácii podarilo len štvrtine z nich, čo je veľmi nízky počet. Problémy s ubytovaním nastali kvôli karanténnym a hygienickým opatreniam, pre ktoré zariadenia nemohli ženy ubytovať bez 14 dňovej karantény a negatívneho testu na COVID 19. Tie zariadenia, ktoré nemali k dispozícii izby, v ktorých sa mohla realizovať karanténa, preto mohli prijímať nové klientky len veľmi obmedzene a viaceré tak nerobili vôbec.“

V prvých piatich týždňoch 61% ubytovacích zariadení zapojených do zisťovania KMC nemalo kapacity prijať nové klientky a ich deti. Počas ďalších piatich týždňoch pomer tých zariadení, ktorý by bezpečné ubytovanie ženám poskytnúť vedeli, stúpol na 54%. Skokový nárast v počte poskytovateľov ubytovania, ktorí hlásili voľné kapacity, nastal v druhom júnovom týždni, keď len 21% ubytovacích zariadení by nevedelo prijať nové klientky a ich deti.

„Hoci sa voľné kapacity bezpečného ubytovania postupne zvyšovali, pre obmedzenia poskytovania služieb krízovej intervencie počas karantény väčšinu žien a ich detí zariadenia neboli schopné prijať. Identifikácia problémov a voľba vhodných riešení zaostávala za aktuálnymi potrebami a Slovensko týmto prejavom výnimočnosti koronakrízy rozumelo. Pokiaľ by sme však mali zažiť druhú vlnu ochorenia COVID-19, je potrebné prijať opatrenia umožňujúce dostupnosť služieb krízovej intervencie. Je potrebné podporiť udržateľnosť vytvorených karanténnych miest v špecializovaných zariadeniach a identifikovať možnosti ako zvýšiť ich počet. Obdobne je to s poskytnutím bezplatného testovania pre ženy a ich deti, ktoré na úteku pred násillím nedisponujú prostriedkami na zaplatenie testovania v súkromných centrách a mnohokrát nie je pre nich možné bez podpory a ochrany navštíviť testovacie centrá. Zariadenia mali tiež problém so zabezpečením ochranných a dezinfekčných prostriedkov,“ uviedla vedúca manažérka KMC Barbora Burajová.

„Bez ohľadu na ohrozenie epidémiou pred nami zostáva úloha zabezpečiť pre čo najvyšší počet žien a ich detí bezpečie bez toho, aby museli utekať zo svojich domovov. Vykázanie násilnej osoby z obydlija a poskytnutie súdnej ochrany prostredníctvom nariadenia neodkladného opatrenia je spravodlivou možnosťou, na realizáciu ktorej máme na Slovensku prijatú legislatívu. Chýba nám však funkčná multiinštitucionálna spolupráca, ktorá by ohrozeným osobám poskytla proaktívnu podporu pri riešení ich situácie,“ zdôraznila vedúca manažérka KMC, právnička Barbora Burajová.

Viac informácií o rodovo podmienenom a domácom násilí nájdete na <https://www.zastavmenasilie.gov.sk/>

a na FB stránke Koordinačno-metodického centra <https://www.facebook.com/kmcprn/>

Kľúčové slová: #Nemlčme #zastavmenasilie #SpoločneProtiNásiliu #Násilienaženách #NárodnáLinkapreŽenyZažívajúceNásilie

Kontakt pre médiá: Mgr. Viera Böttcher, manažérka komunikácie národného projektu Prevencia a eliminácia rodovej diskriminácie, Inštitút pre výskum práce a rodiny, tel. +421 902138962, email: viera.bottcher@ivpr.gov.sk

Inštitút pre výskum práce a rodiny (IVPR) Prioritnou náplňou činnosti IVPR je výskumná činnosť. Ide o aplikovaný sociálny výskum v oblasti sociálnej a rodinnej politiky, politik trhu práce a zamestnanosti, rovnosti príležitostí, zamestnaneckých vzťahov a v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Výsledky výskumov a analýz sú následne využívané zriaďovateľom pri tvorbe zákonov, koncepcií, stratégií a programov v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. IVPR v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia implementoval viacero národných projektov, v rámci ktorých vypracoval pre MPSVR SR Národnú stratégiu zamestnanosti a Národnú rámcovú stratégiu podpory sociálneho začlenenia a boja proti chudobe. IVPR plnil a aktuálne plní úlohy MPSVR SR aj v oblasti rodovej rovnosti a prevencie a eliminácie násillia na ženách. Viac informácií o IVPR: <https://ivpr.gov.sk/>

Činnosť Koordinačno-metodického centra pre prevenciu násillia na ženách Inštitútu pre výskum práce a rodiny a nonstop fungovanie Národnej linky pre ženy sú financované zo zdrojov národného projektu „Prevencia a eliminácia rodovej diskriminácie, ktorý realizuje Inštitút pre výskum práce a rodiny vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje www.esf.gov.sk

